

Св. п. о. проф. д-р Василь Лаба народився 1-го жовтня 1887-го року в селі Вертеши Бібречького повіту в Західній Україні. Закінчивши середню освіту в українській академічній гімназії у Львові, почав богословські студії на Львівському університеті та продовжував їх в Інсбруку, Фрайбурзі, і у Відні. Рукоположений на священника був в 1912-му році у Львові, вже на початку Першої світової війни в 1914 році був призначений тодішнім Митрополитом Слугую Божим Андрєм Шептицьким на головного полевого капелана для українців в австрійській армії і опісля в Українській Галицькій Армії. Був довгі роки професором

Богословської Академії у Львові, ректором якої був теперішній Патріарх УПЦ Мовца Церква Блаженніший о. д-р Йосиф Сліпий. Під час Другої світової війни о. митра Л. Ваба знову був призначений головним капеланом Першої Дивізії Української Національної Армії в ранзі генерал - бригадира. Після війни знову зосереджував свою діяльність головно на навчанні та вихованні священничого доросту. Є автором багатьох наукових праць і студій та статей. Від 1950-го року був генеральним вікарієм Едмонтонської єпархії УКЦеркви.

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1983

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСОЮЗУ 65% міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки скорочувати надіслані матеріали, незалежно від матеріалу, повертаючи тільки ті, коли автор собі не виразив застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Салют Інженерам

Міжкравовий З'їзд Українських Інженерів Америки і Канади, вже шостий з черги, що його влаштували спільно Т-во Українських Інженерів Америки та Українське Технічне Товариство Канади, який відбувається з кінемом тої ж тижня в „Місті братньої любові“ Філадельфії, це без сумніву одна з найбільш персоніфікованих українських подій у вільному світі, і переконливий у багатьох відношеннях. Згадаймо: тільки деякі з них.

Своєю же „жонливою“ мовою говорити вже сам факт існування цих оварств, які спільно нараховують яких півтори тисячі членів, між ними і найбільш заангажованих в технічних науках і працях та на найбільш відповідальних державних і приватних постах. Це сила і вартість, якими наваж чим могли б похвалитися багато не тільки еміграційні спільноти, але і деякі державні народи.

Також же переконливо мовою говорити діпазон спеціальностей і кваліфікацій цього такого могоуного професійного стану. Мабуть немає технічної ділянки, включно з розвитком і використанням атомової енергії та досліджуванням космосу, в якій наші інженери не брали б активної участі, часом провідної і найбільш відповідальної. Свідчать про це також теми доповідей та панелів на цьому Іхньому З'їзді. Їхній вклад в розвиток технології, їхні досягнення, включно з участю в крайових і міжнародних конференціях, репрезентуючи на них розвиток і досягнення країни свого поселення, викликають подив та приносять честь і славу Іхньому українському імені.

Для нас, як української спільноти у вільному світі, так і для нашого народу в поневоленій Батьківщині, найбільш не тільки переконливий, але й найближчий аспект цього З'їзду вже в самому факті такого З'їзду, в його міжкравовому характері, який доводить, що українців та їхню душу не ділять жадні кордони, жадні океани, гори чи річки. Але чи не найбільше переконливий і надійний аспект цього З'їзду в тому, що він відкриває під знаком оборони нашого українського буття-чи-не-бути: оборони української науки та її творців, безпечної і раціональної переслідування і глобальних окупантів в Україні. Активність наших інженерів в багатьох ділянках нашого громадського життя ще тільки підкреслює та увидавлює вартість і заслуги наших інженерів та їх професійних товариств.

Зича та багатьох інших подібних міркувань наша українська спільнота по обох боках річки св.Лаврентія буде виразником усього нашого українського народу, висловлюючи нашим інженерам з нагоди Іхнього Шостого Міжкравового З'їзду свій салют та вдячність і найкращі побажання дальших: успіхів.

На Сході без змін

Сьогодні ще не шломо ясно, чи політика новообраного президента Джиммі Картера відносно Советського Союзу буде „продовженням“ політики теперішнього державного секретаря Генрі Кіссіджера, чи може наступати деякі зміни, але вже тепер з певністю можна твердити, що Москва не планує змінювати своєї політики відносно ЗСА та решти вільного світу, не зважаючи на те, що від 20-го січня наступного року Америка матиме нового президента — демократа Джиммі Картера замість республіканця Джеральда Форда.

До такого висновку можна прийти на підставі промови генерального секретаря КПСС Леоніда Брежнєва, виголошеної минулого вівторка на бенкеті в честь польського червоного ватажка Едварда Герика. Брежнєв тоді висловив сподівання, що після американських президентських виборів знісуть ефектніші взаємовідносини між ЗСА та Советським Союзом, що дали „розквітати“ політика детанту, але рівночасно заявив, що СССР продовжуватиме підтримувати „національні визвольні рухи“ та що комуністичні держави „скоординуватимуть їхню діяльність і чуйність“, бо, мовляв, „могутні та добре організовані“ сили на Заході протидіють послабленню міжнародного напруження.

Виходить, що Москва не планує вводити жадних підставових змін у свою закордонну політику. Кремлівські верховоди надіються, що політика детанту дали принеситиме Советському Союзу односторонні користі і в той самий час послаблюватиме вільний світ, зокрема Америку. Говорачи про потребу „міжнародної розрядки“, Брежнєв знову застеріг Москві „право“ порушувати це „відпруження“ підтримкою „національних визвольних рухів“, тобто, піддержувати марксистські фракції в різних країнах Африки, Азії, Південної Америки. В той же час Москва у своїй власній імперії придушуватиме всі прагнення неросійських народів навіть до обмеженої самоуправи чи національно-культурної автономії, не говорячи вже про те, що жорстоко придушуватиме всі дієсно самостійніші рухи в Советському Союзі.

З промови Брежнєва рівнож виходить, що Москва дали розбудовуватиме свою мілітарну силу, з метою здобути військову перевагу над Заходом нібито тільки тому, що на Заході „могутні та добре організовані“ сили протидіють послабленню міжнародного напруження.

Іншими словами: на Сході без змін.

Американський Архископ закликає до „пошанування людського життя“...

Вашінгтон. — Римо-католицький архископ Джозеф Бернардин із Сінсінаті, який є президентом Крайової Конференції Католицьких Єпископів, у понеділок, 8-го листопада, закликав американську ієрархію продовжувати свою боротьбу проти абортів, але також вивинити більше зацікавлення іншими стадіями людського життя. Промовляючи на відкритті 4-денних нарад Крайової Конференції Католицьких Єпископів архископ Бернардин сказав, що єпископи мусять поширити свої зацікавлення, щоб вони включали „святість і гідність людського життя у всіх його стадіях“. Він заявив, що

Католицька Церква не повинна тільки наголошувати свою боротьбу проти абортів, хоча ця боротьба дуже важлива, але рівнож вивинити більше активності у боротьбі з раціональним, безробіттям, незадовільною медичною опікою, незадовільними мешкальними приміщеннями, як також активніше виступати в обороні прав фермерських робітників, іммігрантів та поселенців-неграмадян. Архископ Бернардин однак кількакратно підкреслював, що Церква не змінить свого становища щодо абортів, бо „аборт — це заперечення людського життя“.

Д-р О. Мороз

МІЖКРАВОВИЙ З'ЇЗД УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ

(В'язка думок)

Кожна організація, інституція, установа, чи товариство повинно періодично переривати свої цілі, для яких це товариство (в нашому випадку ТУІА) постало, та то чому визначити план діяльності для здійснення вибраних цілей. План діяльності повинен мати точний календар окремих дій, а також перелік ресурсів, потрібних для оптимального ступеня чи обставин: не максимум ресурсів для лише однієї справи, а стільки ресурсів, скільки потрібно для здійснення наперед визначеної цілі.

Все те, що є силою Товариства, як також все те, що є слабкістю його, мусять бути відомим членству, а особливо керівникам Товариства. Особливу увагу треба привертати новим можливостям для дії Товариства, а також новим загрозам. Вибраний цілей та пріоритет різних програм для здійснення цих цілей створює можливість альтернатив стратегічного планування, яке в нових часах стало окремою дисципліною. Зворотна інформація для контролю дії і корегування в нових обставинах — це заборуха здійснення плану — мети. Не догма повинна корегувати життя, а життя догму. Життя нашого дня є безперечно під впливом минулих століть, чи тисячоліть, але воно також вагітне завтрашнім днем. Важлива сучасність, але завтра — передусім важливе і цікаве, бо воно правдоподібно принесе можливість для людських спільнот переноситися в простори і там жити вже за новою соціальною структурою, за зовсім новими вартостями і зовсім новою філософією.

Наше культурне життя на землі в усіх ділянках його вияву, — матеріальним, суспільним і духовним, — стало надзвичайно складним. Цю складність взаємовідношень, які створюють нові й нові та ще більш складні взаємовідношення, можна вияснювати лише при допомозі математичних моделей. Мудре число всі закнутки думки передасте, — казав і повторював учитель. Ми, на порозі нової доби, хочемо бути приготувані не менше, як інші нації. Всяка підготовка вимагає в першу чергу соціальної аналізи ситуації і аналізи припущень, на яких спираються наші міркування; а ці припущення, над якими ми не маємо контролю, є: економічні, суспільні, політичні, міжнародні, технологічні, і т.п. (В українській ментальності є багато місця для різних припущень — ми народ резолюцій). (Слаба сторона української суспільної культури в тому, що вона не створила зрозуміння і належного відношення до закону, статуту і конституції. Нація, яка не може створити для себе конституції, мусять жити під чужою конституцією, а організація, яка не живе

своїм статутом, мусять жити іншим статутом, або самими „резолюціями“).

Наша ж поведінка у відношенні до вартостей може бути групувана в шістьох категоріях: вартості знання — наука, естетичні, економічні, суспільні, політичні і релігійні. Арбітрарно можемо класифікувати українські організації, інституції, установи і товариства в наступні групи: наукові, мистецькі, економічні, суспільні, політичні і релігійні. Міждисциплінарна аналіза — студія цієї проблеми на Україні і тут, є вимогою дня.

Непотрібно доказувати, скільки людей мають „лихо з розуму“, — це ті, в яких ієрархія вартостей домінує на першому місці жадібно бажання знати побільше.

Бажання знати повинно бути на першому місці для всіх тих, для кого це є вартість число один, але вона не творить конфліктної ситуації з вартістю суспільною — допомагає другим.

Товариство Українських Інженерів Америки і Українське Технічне Товариство Канади мають мусять поставити перед собою невідмінно слідуючі питання:

1. Де ми є сьогодні і яка є фактична ситуація нашого Товариства? Яка є природа і цілі наших товариств?

2. Де ми хочемо бути і які вислідні хочемо мати? На базі яких припущень ми діємо і яка є потенційна наша сила і можливість? Яка наша загроза і слабкість?

3. Як ми хочемо дістатися до місця, яке ми собі визначили? Який спосіб дії — методологія? Які наші загальні напрямки? Яка наша стратегія? Які альтернативи масмо? Які масмо конкретні плани для дії?

4. Коли (точний час) ми ці плани здійснимо? Який пріоритет ми встановили?

5. Хто є відповідальний? Як ми зорганізовані структурально і які відповідальності є делеговані окремим особам чи комісіям?

6. Які кошти є потрібні для здійснення наших програм і цілей? Який масмо фінансовий план?

Для того, щоб нарати племінної сесії були ефективніші, звертаємо увагу учасників З'їзду на ці основні питання, що органічно зв'язані з діяльністю, цілеспрямованою діяльністю. Сподіваємося, що намічена конференція і пленарна сесія допоможуть знайти правильні відповіді на поставлені кардинальні питання.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛНИ

УНСОЮЗ!

Іжк. І. Янович

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ГРАНОВСЬКИЙ

(4)

Починаючи ще з 1919 р., безпосередньо після закінчення війни, в той час, як студював у Сорборні, він працював разом з українськими мировими делегатами, уможлививши їм зустрічі з американськими політичними діячами і з'ясувавши американським політикам українську проблему, доказуючи слушність українських домагань. Коли повернувся до ЗСА, увійшов у склад української делегації до Вашингтону для переговорів з тодішнім міністром закордонних справ Р. Ленінгом. На жаль тоді не вдалося досягти багато, лише те, що заступник міністра Норман Дейвіс, пізніший посол до України, дав українським делегатам дозвіл на зустріч з президентом Рузвельтом, зацікавившись українською справою.

У 1939 році проф. Грановський виїхав разом з інж. Володимиром Косенком з Канади в подорож до Європи. Мета подорожі — увійти в контакт з провідними українськими організаціями, відвідати і побачити Карпатську Україну та переговорити з політиками різних країн.

Мету виконано. Відвідавши Карпатську Україну та відбувши наради з прем'єром Штефаном, міністром Ревасом і іншими, проф. Грановський мав зустріч з полк. Андрієм Мельником, Сеником - Гривіським, Романом Сушком, Ярославом Барановським. Вдалося їм рівнож побачити в Загребі провідника українців Хорватії Войтавського, якого відіграв Тіто розстріляв; вдалося рівнож зайти до Будапешту і переговорити з головним секретарем американської амбасаді в Угорщині; важливі наради відбули у французькому міністерстві в Парижі, з американським амбасадором у Франції Вільямом Буллетом, який опісля і запропонував українцям на прийняття, влаштування для дипломатичного корпусу; дали з англійським міністром Вотлером у Лондоні. Переїхавши 11 європейських країн і відвідавши це багато різних політиків і дипломатів, обидва повернулися до Америки.

У 1945 році проф. Грановський їде як делегат на ОН Конференцію до Сан Франсиско, як американський горожанин українського походження; в 1946 р. він вибраний делегатом від Українського Конгресового Комітету Америки на конференцію миру до Парижу; 1949 рік приносить проф. Грановському нову подорож до Європи. В тому році виїхав федеральний закон ДІПІ „Дісплейс персон“, яким дозволено воєнним збігцям переїжджати до ЗСА. Американський громадянин цей закон заохочував

допомагати цій акції.

Щоб зрушити справу з місця, проф. Грановський почав сам скликати різні зібрання, або прохав знайомих американців, щоб вони скликали зібрання різних організацій. Він промовляв на тих зібраннях і представляв необхідність допомоги американців у переселенні українців до Америки.

Рівнож був заснований тоді в Мінеаполісі український Комітет для переселення біженців, в склад якого ввійшли: проф. Грановський — голова, о. Кість — місто голова, проф. Гайдак секретар, п-і Кокорозова і п. Ефремов — члени. Вислід цих всіх старань був такий, що фірма Браун - Вігелов запропонувала проф. Грановському поїхати на кошт фірми до Європи і вибрати деяких фахівців для різних фірм. Проф. Грановський мав тоді до розпорядження два роки ашуренсів: спеціальні і безіменні.

Св. п. проф. Грановський, як відомо, відбув подорож, перебуваючи один тиждень в Англії, тиждень у Франції і чотири тижні в Німеччині. Своєю подорож він використав ще і в той спосіб, що поділав про зустріч з американським амбасадором у Франції й Англії та іншими американськими політичними представниками. У 1953 році він брав участь на конференції ЮНЕСКО, як делегат УККА, ОДВУ й інші в ЗСА. З вшечнаведеного вже можемо ясно побачити, яку велику і многогранну політичну працю розгорнув св. п. проф. Грановський.

Коли сьогодні правлячі кола Америки більше ознайомлені з справою України, то це у великій мірі заслуга проф. Грановського, бо він був одним із перших, хто, — як кажеться в примові, — оббивав пороги американських установ і політиків, виносячи їм невідомо про Україну, а головне те, що Україна — це велика і багата країна цілком окрема і не має нічого спільного з Росією. Навпаки, український народ — це народ старішої культури, із якої черпали початки інші східно-європейські народи, а між ними росіяни.

У своїй політичній і громадській роботі не менше часу і заходів витрачав св. проф. Грановський на місцеві справи, загально-українські й особисті, своїх

Лука Луцка

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Лесь Лисак. ЗАМОК НА ВУЛИЦІ МЕЙН. Оповідання. Накладом Видавництва „Гомін України“. Торонто, Онтаріо, Канада, ст. 190. Мовний редактор — В. Давиденко.

Читачі „Свободи“ знають авторку цієї книжки, яка на сторінках цього щоденника друкує свої твори. В 1969 р. „Свобода“ видала цілу книжку цих коротких творів під заг. „Терпкі Пахощі“. В 1973 р. „Гомін України“ видав другу книжку „есеїв, нарисів і оповідань“ Л. Лисак, а цього року виходить її третя книжка, що зветься „Замок на вулиці Мейн“.

Рецензуючи другу книжку Л. Лисак, писали ми, що вона „єдина в нас авторка прози малих форм“. Тепер з радістю підкреслюємо, що авторка зуміла свої короткі оповідання, — є їх 34 в книжці, яка має 186 сторінок, — об'єднати біля однієї теми і дала в дійсності не „оповідання“, як стоїть на титульній сторінці, а повість про „Замок на вулиці Мейн“, цебто про велику так звану департаментову крамницю у великому американському місті. Це вже третій замок в житті авторки: перший — це руїни княжого замку в Перемішлі, другий — це Дівочий Інститут в тому ж місті, а третім замком для авторки є вище згадана велика крамниця, в якій вона працює роки працює і може змалювати цілу низку цікавих постатей з американського

земляків. Великі заслуги поклад професор у розвитку параді і в розбудові громадського життя, яке в перших часах тісно зв'язане було з церквою. Професорів ніколи не бракувало часу, ні ввечері, ні увечері, ні навіть вночі, щоб допомогти українській справі загально і кожному українцеві, який того потребував, зокрема.

Вірний ідеї українського гуманного націоналізму, яку лавно і одверто визнавав, не робив ніколи різниці, коли йшлося про допомогу чи пораду будь-кому з українців, незалежно від його партійної чи віроповідної приналежності. Завжди давав їй себе максимум, не очікуючи ніколи віддячності. Часто навіть зустрічався з невідчуженістю й образливістю дипломатів, залежно від того, яка була культура даної особи і яка держава впливала на виховання цієї людини. Гостинний дім Грановських завжди був відкритий для кожного. Головною заслугою на окрему згадку безприкладна жертвенність і відданість св. п. проф. Грановського і його Вш. Дружини справі переселення скитальців. Професор і його Вш. Дружина, не звертаючи уваги ні на вік, ні на (Закінчення на стор. 4-й)

Світлана Кузьменко. НОВА ТАЛАЛАІВСЬКА РЕФЛЕКСІЯ. Оповідання. Об'єднання Українських Письменників у Канаді „Слово“. Едмонтон - Торонто. 1976, ст. 110. Мистецьке оформлення Миколи Левчицького.

„В одній з наймальовничіших частин Південної Каліфорнії розкинулося місто Нова Талаалайка. Ніхто з його мешканців не знав точної дати, коли воно заснувалося, але припускали, що цю назву запропонував хтось, кого доля занула далеко поза межі рідної місцевості і він, який сам і не походив з першої Талаалайки, то належно його в'язали з нею якісь незбутні — присміли спомини“.

Так зачинається перше (Закінчення на стор. 3-й)

М. Б.

РОДИНА ПЕТЛЮРІВ

I

В Парижі на кладовищі „Монпарнас“ стоїть гарний пам'ятник, нам, українцям-патріотам, дуже дорогий.

Він стоїть над могилкою однієї Родини, яка була втіленням ідеї — воскресити Україну, повернути їй її народову волю. Там спочивають: голова української держави і Головний Отаман Армії УНР Республіки Симон Васильович Петлюра, який був підступно вбитий агентом Москви 25-го травня 1926 року, 50-ліття цієї трагічної події цього року вшановує весь патріотично свідомий народ на вільних землях усього світу. Разом з ним лежить його вірна дружина, Ольга Опанасівна, та їх єдина донька Лариса, і їм присвячую цей свій скромний допис.

З історичних праць про голову української держави і Головного Отамана Симона Петлюру слід навести декілька висловів, які характеризують велич його постаті.

Є цікавий запит: „а чому сила та чари цієї дуже скромної Людини? Чи не „лишар-характернік“ він“, — як висловлювалися в давні часи наші козаки-сичовики. Находимо такі відповіді: „Отаман С. Петлюра вірив всією своєю істотою в Україну, в минулому довгоочікувану державу, яка мусять відіграти. Вірив в силу П духа, боготворив П культуру, сповити найбільшою гуманністю, яку високо цінить чужинський світ. Мав невичерпний дар, прикметний великим людям, не піддавався і не знесилювався під ударами долі, а віднаходив в них відрадування та їх повернути у перемогу“.

Далі читаємо такий вислів, що С. Петлюра мав три великі прикмети, які дуже рідко всі три разом зустрічаємо в людях: „Він мав відвагу ініціативу, силу слова, велику енергію чину і навіршню, найвишню прикмету — відвагу відповідальності під час найбільшої небезпеки...“ І далі: „Він був універсальною людиною: політик, дипломат і талановитий воїн-полководець. Він був визначною людиною епохи. Він перший після гетьмана Івана Мазепи підняв меч і взяв на себе тяжку відповідальність воскресити Україну“.

Тяжко то були часи. Розхристані були не тільки Росія, а вся Європа. І от серед того хаосу треба було створити в тількишій

відновленій державі армію. Українці були розкидані на всіх фронтах, від Неві починаючи, на Закавказ'ї і Туреччині кінчаючи. Відбували службу, вишкіл по всій Росії, Сибіру і Середній Азії. Росіяни, білі і червоні, робили неймовірні перешкоди, бо прагнули „єдиної недемії“ Росії. Треба було шукати допомоги, і наш уряд звернувся з проханням до Антанти лише за зброєю та ліками, але не дістав нічого. Чому? Бо Антанта мала в своїх банках російський капітал, бачила перед собою величезні простори „єдиної недемії Росії“ та запевнення царських генералів ліквідувати всі політичні заклопоті. Сліпа була Антанта, не передбачала наслідків своєї помилкової політики. Тепер що допомогу покуштує весь світ.

Наша армія без зброї, гола, боса, хвора — без ліків, скатиптувалася. Головний Отаман, Уряд УНР і армія пішли на еміграцію. Несподівано за пару років С. Петлюра підступно трагічно загинув, не залишивши заповіту, а зате лишив нам багато невимовних ідей, які ми вважали заповідом: „В українській державності ми віруємо. В її неминучість ми переконані. Для нас вона є до певної міри живою реальністю, бо ідеї ми носимо в серці, бо П духом і П потребами обвіяне наше життя“.

„Справа здобуття Української Держави — це справа цілої української нації, а не якоїсь класи чи партії, і от через що порозуміння і співпраця їх є умовою, без додержання якої ми ніколи своєї мети державної не досягнемо“.

„Наша сила в єдності, а заборуха успіху наших змагань в державній слухняності“.

А чи у нас є державна слухняність? У нас кожна партія має свого „отамана“ чи вождя. (Мені дуже прикро робити цей висновок, але, на жаль, так є.). Петлюри не стало, але залишилися його слова і петлюристів.

Про нашу Першу Леді, Ольгу Опанасівну Петлюру, ми знаємо дуже мало. Переглядаючи пресу, небагато можна знайти згадок про неї, бо вона не належала до організації, не тому, що не хотіла, а тому, що це з молодих літ недоцувала і соромилася цього фізичного дефекту. Ольга Опанасівна була ідеальним втіленням образу дружини національного і політичного діяча, того, хто як вождь не лише їхніх послів, а смерть, а і сам підставляв ворогові своє чоло; того, хто не пише в бою, але і в заплілі м'ї завше згинув від ворожої кулі. Вона не мала свого особистого життя, бо всю себе присвятила чоловікові і долі. Щоб ближче ознайомитися з життям Ольги

Опанасівни, скористав з допису в газеті „Прометей“ Наталії Дорошенко-Савченко, яка подає в ньому зміст з листів своєї подруги Олі. „Я народилася не в Прилуках, а в селі Малий Дівиш, недалеко від Прилуки, 23 грудня 1885 року, в родині вчителя Опанаса Більського. Моя мати була дочкою священика з села Погребів. Батько помер рано, і мати з дітьми переїхала до своїх батьків в село Погребів. Коли діти попідростали і треба було їх учити, то мати переїхала в Прилуки і оселилася на Воловій вул. В Прилуках я закінчила гімназію і більше ніде не вчилася, а поповняла свої знання читанням. По закінченні гімназії я почала працювати вчителькою молодших класів у тій самій гімназії в Прилуках, а опісля одержала таку ж саму працю в Києві в приватній жіночій гімназії Жеребцової. Мешкаючи в Києві, я була в родині Поршів і там познайомилася з Симоном Васильовичем Петлюрою. Це сталося в 1908 році, а в червні 1910 року ми одружилися. Того ж року ми переїхали до Петербургу, а через рік до Москви. В Москві Симоном Васильовичем редагував журнал „Українська Життя“. Тут в Москві, — пише Ольга Опанасівна, — ми обоє пірнули в роботу української громади з усією своєю енергією. Тут же в 1911 р. народилася в нас єдина наша донька Лариса.“

Наталія Дорошенко-Савченко в своєму дописі згадує свою ондлохисню Олю Більську, як дівчину з дуже лагідним і милим обличчям, але не по літах поважну, яка ніколи не брала участі в дитячих чи пізніших юнацьких витівках і забавах. Оля була дуже доброю подругою, завжди готовою комунікувати з нас допомогою. Мало радості знавала в своєму житті Ольга Опанасівна, хіба ще як була малою, опісля під час знайомства з Симоном Васильовичем та в перших двох роках подружжя. Вона стала дружиною революціонера, дружиною борця за визволення своєї батьківщини — України, долею якого були політичні репресії, скитання і та арешти. Всі ці непримиренності ділила Ольга з чоловіком без слова нарікання, зневір, чи думки про зміну способу життя, чи натяку на відірвання від ідеалів, за які приносили всі страждання.

Революція захопила Симона Васильовича на фронті, на праці в Земському Союзі! З вибухом революції Симон Васильович відразу включився до провідної праці українського війська, став державним секретарем, а згодом Головним Отаманом військ Української Народної Республіки, а пізніше головою держави.

(Продовження буде)

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

оповідання в цій книжці (а

с їх всіх 15!).

А тепер ще кілька слів про мешканців цього дивного міста, які „відізналися від мешканців інших міст... своєю романтичністю, сентиментальністю, ліричністю, драматичністю, поетичністю

та іншими мистецькими на-

хилами".

І в такому „стилі" йдуть всі оповідання, в яких професор висловлює поучення свого колишнього тупого учня, що він бідує в Америці тому, що „працює руками" а не „головною", як цей учень.

(„Науковий відступ").

Героїня оповідання „Джон-конда де Пилипчук" перша „щодо начитаності та поінформованості в цілому місті" імпувала всім чоловікам та одночасно пригноблювала їхніх жінок, хвалячися читанням книжок і розвідок нею видуманих авторів. Та знайшовся такий її противник, який застосував цю саму тактику до неї

і П делікатно здемаскував і принизив.

Подібні несподіванки знаходять читач і в інших оповіданнях. У „Віднайденію скарби" Пітер Мек Кагін несподівано довідується, що він праправнук славного прапрадіда Макогона і вертається до свого роду, хоч його батько вже був зробив американцем ірландського походження.

Новоталалавський роздуми Світлани Кузьменко читаються за одним духом. Їх сатиричний тон сподобається читачам.

Ілюстрації Мирона Левицького вдало підкреслюють задуми авторки.

ПВС

СКАВТИ З КРАЇН...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

довела до узгодження і підписання статуту. Зміст і значення статуту виявила провідниця латвійських скавток пані Зіґріда Гаусенк, а привіт від Світового Руху Скавтів і Канадського З'єднання Скавток відчитав П. Гаркай.

Святочне внесення національних прапорів поодиноких країн молодими хорунжими, а відтак підписання статуту поодинокими провідниками, в поазбучному порядку, були справжніми доказами дружби та спільних інтересів.

Від Українського Пласту

КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Під час відвідин у „Свободі". На фото (зліва): д-р Василь Вереш, д-р Михайло Лучів, д-р Іван Фліс і проф. д-р Ігор Сомешицький.

Після закінчення святочного акту, скавти гостили привітних перекускою із печива, типового для поодиноких національностей. На окремих столах розложені були видання, відзнаки та інші характеристичні для цих національних скавтових організацій матеріали. Після перерви поодинокі групи молоді виступали із танцями, співом і традиційними звичаями у своїх барвистих національних строях.

Присмо було слухати, з яким захопленням та патріотизмом ці молоді хлопці та дівчата розповідали про свої звичаї і плекання мови, історії та традицій своїх народів.

Програму, що проходила також в поазбучному порядку, закінчила співоча група пластунок з Пассейку під проводом п. А. Фарміґі. Відтак, взявши прийнятим звичаєм за руки, усі привітні заспівали пластові „На добраніч". — Це закінчення свята було найкращим доказом дружніх стосунків та спільних інтересів, які в'яжуть молоді організації, позбавлені прав вільних народів.

ПРОДОВЖЕННЯ
ВИСТАВКИ
РЕМА БАГАВТДИНА

Нью Йорк. — Управа ОМУА інформує, що на прохання громадянства виставка образів Рема Багавтдина продовжена до 21-го листопада н. р. Виставку можна оглядати в суботу, і неділі від 1-ої до 8-ої вечором, а в будні за домовленням в Галерії ОМУА при 136 2-га евею. Телефон для домовлення: (201) 556-7696.

дорожнього бюро в Нью Йорку, пожертвували 1,000 доларів. До Комітету виллинуло вже також ряд 200- і 100-доларових пожертв. Комітет надіється, що заля Гантер колегам, яка містить понад 2,000 осіб, буде вщерт заповнена.

Гості даліше „довідомили, що формальним закінченням відзначувань 200- і 100-річчя в цій метрополії буде бенкет, який відбудеться в суботу, 4-го грудня, о 8-ій год. увечорі, в залі св. Марії при 15-й вулиці і 2-й евею в Нью Йорку. На цьому бенкеті „грамоти подяки" одержать всі організації, ансамблі та поодинокі особи, які протягом року причинилися до успіху імпрез, організованих Ньюйоркським Комітетом 200- і 100-річчя, який діє під протекторатом Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій — Відділу УККА Великого Нью Йорку. Як відомо, Комітет 200- і 100-річчя в половині травня н. р. організував дуже успішні триденний „Український Фестиваль-Ярмарок" на 7-й вулиці в Нью Йорку, заповнив українську участь в „Етнічному Фестивалі" в День Незалежності, 4-го липня н. р., організував Всенародну Українську Маніфестацію, яка відбулася 17-го жовтня і складалася з парадів по 5-й евею та віча в Бранст Парку, а тепер організує у мистецькому відношенні найбільшу з усіх імпрез — концерт Капелі Бандуристів 21-го листопада.

УКРАЇНСКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ

ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

У глибокому смутку повідомляємо всіх Підгасчан, що 31-го жовтня 19976 р. на 88 році життя й 60 році священства, в Торонті відійшов у Вічність

БЛ. П.
ОТЕЦЬ ДЕКАН
ЮЛІАН ФІЦАЛОВИЧбувший парох Котузова, Підгасць і Зарпаниці, заслужений церковний і громадський діяч, учасник Листопадового Зрину в Підгасчині
Священний похорон відбудеться 3-го листопада з катедрі св. Посафата на Парк Лови цинтар.
Вельмишановний Родніи Покійного складаємо сердечні вистови співчуття.
ВІЧНА ПОМУ ПАМ'ЯТЬ!
Окружний Комітет Підгасчан у ТоронтіВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ
УНСОЮЗУ!

УТОЧНЕННЯ

В повідомленні про смерть бл. п. МИКОЛИ ДУРБАКА що було видруковане в „Свободі" ч. 177 дня 21 вересня н. р. подано не вірно прізвище особи, що займався похороном бл. М. Дурбака, що оцим справляємо

Мас бути: Похороном займався земляк і приятель Покійника п. Мисролав Саміця.

Засмучені: МИРОСЛАВ САМІЦЯ

Гурток емеритів при Т-ві „Самопоміч" в Чикаго, Іл.

Ділимося сумною вісткою з Родиною та приятелями, що ненадійно відійшла від нас наша Найдорожча Дружина, Мама, Бабиця і Прабабиця

ОДАРКА ДЕРКАЧ
з роду
МЕЛЬЧЕНКО

Народилася 15-го березня 1898 р. походила з Козацької родини з широким степів Полтавщини упокоїлася 21 жовтня 1976 р.

Залишила в глибокому смутку:

Чоловіка — ПОСИПА

Дочку — КАТЕРИНУ з чоловіком

МИХАЙЛОМ

Дочку — МАРУСЮ з чоловіком МИХАЙЛОМ

Сина — ІВАНА з дружиною ПІНОЮ

Онуча — ЯРОСЛАВА з дружиною ШІЛО

Онуча ЛЮДМИЛУ з чоловіком РОМАНОМ

Онуча — ГАЛЮ з чоловіком МИКОЛОЮ

Онуча — ВОЛОДИМИР, ВАСИЛЬ, ПЕТРО

і ГРИЦЬКО

Правнуки — МИКОЛА і ПАВЛО ЗАДЕРЕП,

КЕННЕТ і КАТЕРИНА КУНДИС,

МЕЛАНІЯ і АНДРІЯНА РІЗЗО

Родина — Пеліхівських і Харченків, та на

Україні.

ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!

Родина

КОМІТЕТ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ в АМЕРИЦІ

під протекторатом

ОБ'ЄДНАНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ ВЕЛИКОГО НЬО ЙОРКУ — ВІДДІЛ УККА

— Влаштує —

КОНЦЕРТ КАПЕЛІ
БАНДУРИСТІВ

ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

з Детройту

В НЕДІЛЮ, 21-го ЛИСТОПАДА 1976 року о годині 2-ій по полудні в залі HUNTER COLLEGE, 69 вул. і Парк Авеню в НЬО ЙОРКУ, Н. Й.

Українці Нью Йорку, Нью Джерзі і Коннектикат стейтів — масовою участю в концерті підтримаємо нашу слазну КАПЕЛЮ БАНДУРИСТІВ і гідно вшануємо 70-річчя її мистецького керівника-композитора ГРИГОРІЯ КИТАСТОГО

КВИТКИ МОЖНА НАБУТИ —

АРКА, ЕКО та СУРМА

Увага!

ПРОВІДЕНС, БОСТОН, ГАРТФОРД, НЬО-БРИТЕН,
НЬО ГЕЙВЕН, БРІДЖПОРТ!
в НЕДІЛЮ 21-го ЛИСТОПАДА 1976 р.УКРАЇНСКА ПРАВОСЛАВНА ПАРАФІЯ
СВ. АРХИСТРАТИГА МИХАІЛА ВУНСАКЕТ, Р. А.

— обходиться —

50-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ,
а також відзначатиме200-річчя Америки та
100-річчя Українського
поселення в Америці

Свято розпочнеться в год. 10-й ранку Архирейською Службою Божою, яку зоволить совершити Преошвенний МИТРОПОЛИТ МСТИСЛАВ у сослуженні Духівництва-Благочинія-Деканату Нової Англії.

БЕНКЕТ — КОНЦЕРТ та ТАНЦІ
відбудуться о год. 1-ій п. пол. в
БАЧІ КЛАБ-РЕСТОРАН у ВУНСАКЕТ
На Бенкеті з привітаними виступатимуть, як українські так і американські високі державні достойники.
До лакової участі запрошуємо все громадянство Вунсакет та сусідніх громад.
Отець Настоятель та Ювілейний Комітет:

УВАГА!

Вже появилася і є до набути в усіх українських книгарнях, кіосках і т. п. у вільному світлі

Найпопулярніша вишивкова
серія нових різдвяних
карток

- Ч. 72 — „НОВА РАДІСТЬ СТАЛА" у виконанні мист. В. Титла
Ч. 73 — „ХРИСТОС РОДИВСЯ" у виконанні мист. В. Мазепа
Ч. 74 — „ІДУТЬ ТРИ ВЛАДИКИ КНЯЖОГО РОДУ" у виконанні мист. П. Андрусіва
Ч. 75 — „З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ" у виконанні мист. Л. Костушко
Ч. 76 — „ХРИСТОС РОДИВСЯ" у виконанні мист. Л. Мазур
Ч. 77 — „МИЛИЙ ІСУСЕ" у виконанні мист. Л. Денисенко.
- Здоровіть знайомих, приятелів та рідних в Україні найпопулярнішими „ВИШИВКОВИМИ" картками.
До набути також настінний календар на 1977 рік з картиною „ВОЖЕ ЄДНІСТЬ НАМ ПОДАІ" у виконанні мист. Л. Денисенка, до набути „АЛЬБОМ ВИШИВОК" у опрацюванні мист. О. Мошинської, та карточки на різні okazji: на Народ, Іменини, Подяка, Скорого видужання, Ювілей, Винчання, та Дівч-вечір.
- Увага... нова адреса: В-во Тарас Баран
16 THELAMEERE PL.
WESTON, Ont. M9R 2B7
Tel. 245-1520

SNOWFLAKE

Fully Escorted One Week Group Tour

5 days LVIV * 2 days MOSCOW
\$755.00 Per Person Double Occupancy

January 15 - 22, 1977

via PAN AMERICAN AIRWAYS round trip direct flights

Price includes: 1st class hotels, all transfers, tips, baggage handling, 3 meals daily, sightseeing each city, Moscow theatre visit, Lviv gala dinner, our own tour escort throughout.

FINAL REGISTRATION DATE: NOVEMBER 30, 1976

KOBASNIUK TRAVEL INC.

157 Second Avenue, New York, New York 10003

(212) 254-8779

Established 1920

To: Kobasniuk Travel Inc., 157 2nd Avenue, New York, N.Y. 10003

I am enclosing a check/Money Order in amount of \$ _____
(\$200.00 per person) as DEPOSIT for 1977 SNOWFLAKE TOUR.

Name _____

Address _____

Street

City

State

Zip Code

Area Code & Phone No.

☐ I am☐ I am not a citizen of the United States.

Український хор

„ДУМКА"
в Нью ЙоркуЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ—
НОВОРІЧНИЙ БАЛЬ

15-го січня 1977 р.

Roosevelt Hotel.
Нью Йорк, Н. Й.

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ГРАНОВСЬКИЙ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

стан, ні на підірване здоров'я, відішлі до скитальцтва, привозили, відвозили, допомагали, навіть носили пакунки, харчували, переночували, одягали, приміщували їх, розуміючи дуже добре пригноблене становище прибуваючих своїх земляків, які не знали ні мови, ні людей ні обставин і тому почували себе спочатку дуже неміло.

Так! Жертовність матеріальна, посвячування своєї особи для батьківщини, для земляків — була одна з великих прикмет нашого дорогого Сполученого. Про характер св. п. проф. Грановського надто прорічно кажуть факти з його життя. Дай Боже, щоб ми, українці, хоч в частині так цінили св. п. Професора, як його цінить чужинці. Вистачить лише було почути й прочитати привіт американців, які займали і займають сьогоднішні провідні становища в державі, як ректор Мінесотського університету, шеф одного з департаментів Пентагону, шеф усіх американських науковців

станції в Японії під час Кореїської війни і багато-багато інших. Вони всі цінили Сполученого за його любов до рідного краю, за його неперемінну фактичність і за його уміння поєднати відданість своєму народові з вірністю американській державі.

Св. п. проф. Грановський до кінця свого життя був повний ентузіазму й енергії, він мало відпочивав, бо йому було браку часу для себе. Єдиним його улюбленим відпочинком було писання поезій.

Наприкінці я не можу не згадати цієї великої опори, яку св. п. Професор мав ціле своє життя в особі своєї Вш. Дружини.

Пані Ірена Грановська не залишала свого мужа ні в гарних, ні в прикрах хвилинок життя і своєю інтуїцією не раз допомогла влучними порадами в рішальних моментах Професорові; вже не згадуючи про технічну роботу писання на машині. Професор мав завжди в ній не тільки відданого друга, але і незаступного помічника.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ШЛЯХ С.П. ПРОФ. Д-РА О.Л. ГРАНОВСЬКОГО

(Із промови М. Дербуша)

Олександр Грановський почав писати свої перші вірші у 1901 році ще в гімназії. У цих віршах, які, на жаль, не збереглися, бриніло захоплення юнака красою краєвидів мальовничої Кременеччини, волинських юних чарівниць. Перший вірш поета був надрукований 1907 року в журналі "Рідний Край", який редагувала тоді Олена Пчілка. Виставили вірш молодого поета, редакторка звернулася до нього у листі, підкреслюючи безперечно здібності поета, заперечуючи його більше писати та систематично надсилати вірші до журналу. Цим листом і був, власне, започаткований перший період активної творчості поета, який і тривав аж до 1913 року, коли Грановський мусів залишити Україну.

У цей перший, так би мовити, територіально український період своєї творчості Грановський друкує численні поезії на сторінках майже всіх тодішніх українських періодичних видань: "Рідний Край", "Рада", "Українська Хата", "Слово", "Листоноша України", "Чорна Рада", "Сайво", "Літературно-Науковий Вісник", "Молода Україна" тощо.

Поезії Грановського в цей період опіяли впливами найкращих майстрів тодішньої української поезії — Лесі Українки, І. Франка, М. Вороного, В. Самійленка, Г. Чупринки й інших, яких знав поет та зберіг їхні збірки поезій з автографами і щирими йому присвятами. У ранніх поезіях Грановського знайдемо і хвилююче-щирі мотиви гніву нації, що поневіряється на родючий свій і водночас несвоєї землі, такі властиві творчості Франка та Лесі Українки і втонченість емоцій Вороного, І. Франка, Г. Чупринки й інших, яких знав поет та зберіг їхні збірки поезій з автографами і щирими йому присвятами. У ранніх поезіях Грановського знайдемо і хвилююче-щирі мотиви гніву нації, що поневіряється на родючий свій і водночас несвоєї землі, такі властиві творчості Франка та Лесі Українки і втонченість емоцій Вороного, І. Франка, Г. Чупринки й інших, яких знав поет та зберіг їхні збірки поезій з автографами і щирими йому присвятами.

Поезії Грановського в цей період опіяли впливами найкращих майстрів тодішньої української поезії — Лесі Українки, І. Франка, М. Вороного, В. Самійленка, Г. Чупринки й інших, яких знав поет та зберіг їхні збірки поезій з автографами і щирими йому присвятами. У ранніх поезіях Грановського знайдемо і хвилююче-щирі мотиви гніву нації, що поневіряється на родючий свій і водночас несвоєї землі, такі властиві творчості Франка та Лесі Українки і втонченість емоцій Вороного, І. Франка, Г. Чупринки й інших, яких знав поет та зберіг їхні збірки поезій з автографами і щирими йому присвятами.

У поезіях другого періоду творчості Грановського знайдемо і пересипані, — нові у нас, — індіанської поезії, і художні малюнки природи, "країна Гаявати", і філософські проблеми, і віршовані перекази подій визвольної боротьби, і заклики до єдності. Але червоною стрічкою і в них проходить замішування рідною українською природою та любов до Рідної Землі — любов до Матері, яка співзвучно поєднується з любов'ю до Америки — дружини. Любов до України, її народу, її мови, її пісень, її минулого, її світлого, радісного майбутнього.

Прибуття до Америки йової еміграції: це більш активізує поета. Він починає друкувати свої нові і давні вірші і видає дві великі збірки поезій "Іскри Віри" у 1953 р. і "Осінні Узори" у 1957 р. Велика ж недрокувана спадщина св. п. проф. д-ра Грановського чекатиме ще на свого видавця.

Ювілей 35-го Відділу ООЧСУ в Асторії

Відділ ООЧСУ в Асторії засновано 25-го квітня 1964 р. але з огляду на перебігання громадськими імперидами, до відзначення 10-ти річного ювілею дійшло аж 23-го жовтня ц. р. Заходами окремого Ювілейного комітету, в склад якого входили: Іван Вітюк — голова, Петро Бурх — секретар, Теодор Байко — скарбник, Ярослав Воловодок, Василь Наум, Марія Нестерчук — голова ОУЖ-ОЧСУ в Асторії, Стефанія Наум, Іван Дзядиш, д-р О. Соколинський, д-р Вол. Нестерчук, ред. Вол. Левенський та ред. Ігор Дзябога, голова Осередку СУМА в Асторії. Після ретельного наради постановлено відзначити цю подію Бенкетом, виданням Односторонки та влаштуванням забави з танцями.

У залі церковного дому в Асторії, гарно прибраній американським, українським та організаційним прапорами та написом-привітом синьо-жовтої барви — учасниками 10-ти річного Ювілею 35-го Від. ООЧСУ в Асторії, перед сценою засіла президія Ювілейного Бенкету, яка складалася з голови Ювілейного комітету та голови 35-го Відділу ООЧСУ в Асторії Івана Вітюка, парохом о. Б. Андрійчука ЧСВВ, ред. Вол. Левенський — господаря цієї тої-мистра вечора, як також Івана Дзядиша — першого голови Відділу, Василя Наума, Марії Твардовської — представниці ГУ ОУЖ-ОЧСУ, Богдана Сидора-Чарторийського — представниці ГУ СУМА та Осередку СУМА в Нью-Йорку, д-р Вол. Савчака — голови Об'єднаного Комітету Американсько-Українських Організацій-Метрополітального Відділу УККА в Нью-Йорку, Володимира Мазура — представника ГУ ООЧСУ, д-р Вол. Нестерчука — голови кредитівки "Самоміч" в Нью-Йорку, Наталії Хомачук — директорки Школи Українства в парохії Чесного Хреста в Асторії, д-ра О. Соколинського, представника Асторійського Комітету Поневолених Наций, Петра Бурки, студента Романа Зварича — представника ТУСМ ім. Мик. Кошицького та Лесі Галатини — відпочинку Осередку СУМА ім. Мик. Сороки в Асторії.

Програму Ювілейного Бенкету відкриває Іван Вітюк привітанням присутніх, зокрема численних представників Відділів ООЧСУ, Осередків СУМА та ОУЖ-ОЧСУ й інших та попросив до переведення молитви о. парохом Б. Андрійчука — ЧСВВ, який також поблагословив трапезу та подякував за співпрацю з церквою. Голова потім попросив вшанувати хвилиною мовчання померлих членів та перадає владження Бенкету ред. Вол. Левенський, який подякував за честь й запросив присутніх до вечери. Вмжасі він представив заповнену вище президію й попросив до слова голову Комітету Об'єднаних Американських Організацій Метрополітального Відділу УККА в Нью-Йорку д-ра Вол. Савчака, який привітавши Відділ з його Ювілем, сказав на його акратно виконанні обов'язки до Гол. Управн. ООЧСУ.

З черги виступив перший голова відділу І. Дзядиш, який з'ясував серед яких обставин прийшло до заснування Відділу ООЧСУ в Асторії, в яку зроблено роботу за його чотири роки календі.

Доповідь про діяльність 35-го Від. ООЧСУ виголосив д-р Вол. Нестерчук, вказавши на Заклики Воюючої України й виконання праці його Відділом, сприяючи більше на пращу Відділу за його головування в 1974-75 роках.

Ювілята вітав від ГУ ООЧСУ Вол. Мазур, вказуючи на ідейно-політичне підложжя ООЧСУ, яка йде впері із Воюючою Україною зокрема з боротьбою за відновлення Української Самостійної Соборної Держави. Він віце-президент УККА, президент Національної Поміч, представник ГУ ООЧСУ та 21-го Від. ООЧСУ з Піттсбургу. Від ГУ СУМА в Нью-Йоркського Осе-

редку привітала Богдана Сидора-Чарторийського, від ТУСМ ім. Мик. Кошицького Романа Зварича.

Господар ред. Вол. Левенський представив численних представників Організації Українського Визвольного Фронту: представників Відділів ООЧСУ, Осередків СУМА й ОУЖ-ОЧСУ з Пасейку, Гемстеду, Йонкерсу, Брукліна, Джерзі Сіті, Нью-Йорку, Озон Парку й інших представників від Жіночої Допомогової Організації, "Діти — Дітям" — Марію Подолук, від Українсько-Американських Католицьких Ветеранів Миколу Ривака, від Робітничого Союзу Т. Воробця, від 5-го Від. УНС Софію Соколинську, "Провідниця" в Асторії заступає голова Ів. Вітюк. Вітали також й дітяк СУА — Мирославу Савчака та Олену Гентіш. Привітано рівнож представника Народної Поміч в Асторії Мирослава Сентого, голову Комітету Оборони Української Мови й Традиції Ст. Гробельського, громадського діяча ім. Мик. Шпонтака з Асторії, Марію Нестерчук з президії, яка, як голова Відділу ОУЖ-ОЧСУ в Асторії, склала Ювілятові привіт. Привіти переітувано мистецькою програмою з виступом Бандуристів при Осередку СУМА в Асторії під керівництвом Ярослава Стахова та виступом танцюристів з Осередку СУМА — Асторії під керівництвом Осина Галатини. Бандуристи виконали ряд народних й патріотичних мелодій, а танцюристи затанцювали гопака та гуцульський танець — аркан. Марія Нестерчук склала привіт від ОУЖ-ОЧСУ в Асторії після привіту Лесі Галатини від Осередку СУМА в Асторії, а потім ще склала привіт директорки Школи Українства при Осередку СУМА в Нью-Йорку проф. Павліни Андрійки Данчук, від Асторійського Комітету Поневолених Наций вітав д-р О. Соколинський, Марія Твардовська від ГУ ОУЖ-ОЧСУ й інші.

Особливою точкою мистецької програми були скечі Олени Гентіш, яка розвеселила їхньою формою всіх присутніх.

На закінчення Ювілейного Бенкету, господар передав слово голові Ювілейного Комітету водночас голові 35-го Відділу ООЧСУ в Асторії Іванові Вітюку, який передав привіт Патріарху УКЦеркви Блаженішому Йосифові, поневоленим, але нескореним Українцям та її героїчними народами, зокрема нескореним, проводили ОУН з її Провідником Ярославом Стецьком, Українським Організаціям Визвольного Фронту, закликаючи їх до більш активної діяльності за звільнення України.

Іван Вітюк попросив закрити Бенкет молитвою о. парохом Б. Андрійчука — ЧСВВ, який Могоплотствіям від Відділу, побажавши йому більше успіхів для дальшої праці, закрав Бенкет молитвою.

Під час Бенкету присутні одержали Односторонку Ювілею 35-го Відділу ООЧСУ в Асторії, що її зредгував д-р О. Соколинський — культурний референт Відділу й член ГУ ООЧСУ, де крім знімки, програми й списку Ювілейного комітету він помістив коротку історію "Заснування 35-го Відділу ООЧСУ в Асторії та його діяльність", як також ряд платних оголошень, які зібрав організаційний референт Відділу й член Ювілейного комітету Василь Наум.

Опісля в обох залах відбулися забави з танцями при двох оркестрах: "Вишків" та "Трибу" при Осередку СУМА в Асторії, однак вже з малою фреквенцією публіки.

Ювілей 35-го Відділу ООЧСУ в Асторії матиме значний вплив на громадське життя Української Асторії, зокрема дасть поштовх до більш активності й жертвенності, так само до звільнення України.

Д-р Ол. Соколинський

Пам'яті Івана Федина

З приходом німців до Львова нова адміністрація об'єднала всі менші хемічні підприємства у створений для тієї цілі централізований галузь.

Я повернувся з Кракова до Львова і за короткий час дістав працю у закладі фірми як керівник продукції об'єднаних підприємств. Мої обов'язки зросли до того, між іншим, мені поручено молодого тоді Івана Федина. Це був спокійний, м'який, виконавчий, який виконував свої завдання з незвичайною пильністю і солідністю. Він був приязний до персоналу і дуже учинний, що в ті часи мало себе значення. У короткому часі він охопив усі технічні справи своєї ділянки, скоро зорієнтувавшись у проблемах обліку сировини, продукції численних хемічних і харчових підприємств, так, що короткі виступи на перше місце серед працівників, переважно полякали.

З часом Іван Федина переібрав від мене вповні самостійні ділянки праці і частину контролю фабрики, що давало мені можливість присвятити більше праці у Вітській Управі. Перед моїм відходом до ділянки "Галічина" (пізніше ІД УНА) я поставив у німешького керівника фірми, щоб на моє місце визначив Івана Федина, як керівника продукції і контролю підприємства. Мені було відомо, що свої нові функції у тих небезпечних часах аж до евакуації Львова 1944-го року, він виконував дуже добре. Наші шляхи розійшлися на довгі роки, мені було невідомо,

де мій друг проживає, але серед спільних знайомих не раз ми згадували часті з ним дискусії з його тонких товариських гумором.

Після довгих років я зустрів Федина у Детройті. В той час я редагував журнал "Терем", але не міг виконувати праці зв'язаних з технічною редакцією. І коли я запропонував Іванові що нелегко працювати, він погодився із тим застереженням, щоб його призвати і функції не подавати у журналі. Це притаманно йому скромності підтверджувалося ще я тим, що він був добрим знатоком української мови про що майже ніхто не знав.

Цілком однак, випадково у першому числі надруковано його призвище як технічного редактора, але в двох наступних, він сам подбав щоб такий випадок не повторився. При четвертому числі він просив його звільнити з того обов'язку, почувався не в силі його виконати. Його здоров'я не дозволяло йому працювати далі.

Від того часу я рідко зустрічався з Іваном Федином. Знав про нього із серйозних розмов з поетом Богданом Нижанківським, який працював разом з ним в одній фірмі. Аж одного дня прийшла нагло вістка, що Іван Федина не стало. Відійшов у вічність швидкий друг і людина високої культури, залишивши дружину Софію з широким відома родиною Кальбів і доною Мартину — нині паню Квітковську.

Юрій Тис-Крохмаль

Український фестиваль в Ровд Айленд

Старанням та за ініціативою нашого стейту так і Конгресу о. митрата і декана Віталія Коваленка, створено Український Комітет для відзначення 299-ліття Америки та 100-ліття поселення українців в 3СА. Президія К-ту складається з таких осіб: Дмитрій Ясінчук — голова, Тома Чагарин — заст., Йосип Васишин — скарбник, Елеонор Когут — секретар, о. В. Коваленко — член. Комітет є підкомітетом загальної етнічної стейт-ового К-ту.

Комітет створив окремі секції з призначенням для кожної секції відповідальних осіб. Цілий комітет проробив велику роботу: православна парафія св. Миколая, Католицька парафія св. Миколая, Вунсакет, православні парафія св. Степана, Менілі та св. Івана, Провіденс, Молодість Сестрицтво прав. парафії св. Миколая. Відділ УНС: Ів. Франка, Запідготовку пращу і 13-го листопада ц. р. від 10-01 год ранку до 10-01 год вечора у Варнику Український Фестиваль. На цей день вже виготовлено памфлет з короткою історією України із зазначенням 3-ох діб нашої Державності: 1. Книжа Доба, 2. Козацька Гетьманська і 3. Незалежність і Соборність Української Народної Республіки.

На цьому дні будуть репрезентовані такі секції: Церковна: Великдень-Свячене, Різдво-Св. Вечера, літературно-публіцистична, кераміка, писанки, ноша вишивки. Своєю присутністю наповнили, як високі достояння!

Н. Н.

ЧИ ВИ ВЖЕ НАЛЕЖИТЕ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ???

УКРАЇНЦІ! НАШІМ СТРЕМЛЕННЯМ 6, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ І КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОГО НЕЗАЛЕЖНОСТІ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.

УКРАЇНЦІ! НАШІМ СТРЕМЛЕННЯМ 6, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ І КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОГО НЕЗАЛЕЖНОСТІ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.

УКРАЇНЦІ! НАШІМ СТРЕМЛЕННЯМ 6, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ І КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОГО НЕЗАЛЕЖНОСТІ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.

УКРАЇНЦІ! НАШІМ СТРЕМЛЕННЯМ 6, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ І КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОГО НЕЗАЛЕЖНОСТІ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.

УКРАЇНЦІ! НАШІМ СТРЕМЛЕННЯМ 6, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ І КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОГО НЕЗАЛЕЖНОСТІ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.

УКРАЇНЦІ! НАШІМ СТРЕМЛЕННЯМ 6, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ І КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОГО НЕЗАЛЕЖНОСТІ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.

УКРАЇНЦІ! НАШІМ СТРЕМЛЕННЯМ 6, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ І КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОГО НЕЗАЛЕЖНОСТІ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.

УКРАЇНЦІ! НАШІМ СТРЕМЛЕННЯМ 6, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ І КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОГО НЕЗАЛЕЖНОСТІ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.

УКРАЇНЦІ! НАШІМ СТРЕМЛЕННЯМ 6, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ І КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОГО НЕЗАЛЕЖНОСТІ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.

УКРАЇНЦІ! НАШІМ СТРЕМЛЕННЯМ 6, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ І КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОГО НЕЗАЛЕЖНОСТІ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.

УКРАЇНЦІ! НАШІМ СТРЕМЛЕННЯМ 6, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ І КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОГО НЕЗАЛЕЖНОСТІ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.

УКРАЇНЦІ! НАШІМ СТРЕМЛЕННЯМ 6, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ І КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОГО НЕЗАЛЕЖНОСТІ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.

УКРАЇНЦІ! НАШІМ СТРЕМЛЕННЯМ 6, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ І КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОГО НЕЗАЛЕЖНОСТІ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.

УКРАЇНЦІ! НАШІМ СТРЕМЛЕННЯМ 6, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ І КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОГО НЕЗАЛЕЖНОСТІ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.

УКРАЇНЦІ! НАШІМ СТРЕМЛЕННЯМ 6, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ І КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОГО НЕЗАЛЕЖНОСТІ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.

УКРАЇНЦІ! НАШІМ СТРЕМЛЕННЯМ 6, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ І КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОГО НЕЗАЛЕЖНОСТІ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.

УКРАЇНЦІ! НАШІМ СТРЕМЛЕННЯМ 6, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ І КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОГО НЕЗАЛЕЖНОСТІ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.

УКРАЇНЦІ! НАШІМ СТРЕМЛЕННЯМ 6, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ І КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОГО НЕЗАЛЕЖНОСТІ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.

УКРАЇНЦІ! НАШІМ СТРЕМЛЕННЯМ 6, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ І КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОГО НЕЗАЛЕЖНОСТІ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.

УКРАЇНЦІ! НАШІМ СТРЕМЛЕННЯМ 6, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ І КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОГО НЕЗАЛЕЖНОСТІ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.

3 церковного життя у Нью-Гейвені

У неділю, 17-го жовтня ц. р. українська православна парафія св. Покрови Божої Матері пережила надзвичайний день, відзначаючи свій 25-літній Ювілей з дня заснування та водночас і своє Храмове Свято.

На ці торжества прибули Владика Архипіскоп Марко і отці: протоієрей С. Непріл з Нью-Йорку, А. Яковченко з Бріджпорту, Д. Мамчур з Гартфорду та протоієрей В. Поліщук.

Владика зустрів, біля воріт церкви з квітами і ласкавим словом привітати діти Школи Українства — Микольця і Лена Іванець та Наталка Поліщука, а перед дверима церкви — голова Парафіального Уряду брат А. Іванець і староста церкви — брат М. Демченко з традиційним хлібом і сіллю, а у самій церкві — настоятель парафії о. прот. М. Чернявський.

Св. Літургію і по ній Вдячній Мольбі незначально вранішнього відправив Владика Архипіскоп в асисті духовенства, чому у значній мірі, сприяв гарний спів церковного хору, під управлінням І. Петрончака, участь у службі протоієрея о. Володимир з його чудовим голосом та іпоієрея А. Непріла, який вміло проводив керування досить складного і відповідального служіння іпоієрея при Архипіскупській Літургії.

По Службі Божій, заходами нашого Сестрицтва, під проводом Г. Хоми організовано прегарний святочний бенкет у нашій парафіяльній залі, шверть переповнений. Свято зведенось же прибуттям на бенкет нашого декана о. митрата В. Коваленка з Вунсакету та о. М. Мишиніна, настоятеля місцевої української католицької парафії. Багато було привітань і подорожень, серед яких і від Екзекутив Українського Робітничого Союзу і голови

Філії УККА д-ра М. Снігуровича, які виголошено на високо-релігійно-національному рівні. Дивлячись на роки 1949-1950, коли українці почали прибувати до 3СА по 2-й світовій війні, треба дивуватися, що ця маленька громада змогла так багато зробити, бо вже 6-го червня 1951 р. парафію зареєстровано у нашому стейті, як складову частину УПЦеркви в 3СА з першим її настоятелем — прот. М. Чернявським і головою Парафіального Уряду, нині покійним, братом О. Козловським. Після багатьох різних несподіванок у церковно-громадському житті, парафія у 1971-1975 роках вже набула гарний масток і побудувала парафіяльний будинок, церкву і парафіяльний зал. Треба сказати, що всі здобутки громади поклали виключно, завдячуючи самовідданій праці і вірі минулих священнослужителів, Парафіяльних Урядів та переважачи частині членів парафії, яких дорожчезам у житті були слова Св. Письма: "Коли не Господь буде дім — даремно його